

Molino (a) en su heredad, fagalo de guisa que no faga daño à otro alguno.

privato, & ad privatam utilitatem, & in hoc casu cavetur de loco, & de vitio operis: ut l. si finita, §. notandum, ff. de damn. infec. secus enim si ædificaretur in flumine publico, & ad utilitatem privatam, quia tunc de vitio operis tantum satisdatur: ut d. l. si finita, §. 1. & l. fluminum, in princ. eod. tit. & idem intelligo quòd potest quis ædificare in publico, dum tamen sine incommodo cuiusquam fiat: ut dicta l. fluminum, & hic.

(a) MOLINO. Nota quòd per istam legem determinatur quæstio pilley quæ est 8. in ordine, & incipit: Rolandinus construxit, qui concludit, omisso casu, & argumentis, quòd non potest fieri novum molendinum si noceat alteri molendino antea ædificato, nam ab ædificando poterit prohiberi per nunciationem novi operis, vel per confessoriam: ut ibi latius per eum, & inst. de act. §. 2. & sic nota, quòd domini riparum possunt construere molendina in proprijs ripis, quòd est verum, nisi divertendo, aquam, vel alveum, impedirent usum navigationis, vel piscationis, fortè si ibi est solitum piscari, vel retia siccari: ar. notatorum inst. de re. div. §. est autem, in glos. not. hoc Bal. super rub. ff. de re. div. gratia cujus nota, quòd in aquis fluminum publicorum non possunt molendinum cluse seu domum, vel alia ædificia construi, nec circa ipsa sine publica auctoritate, & ideo nec pontem privatam alicui facere, licèt ex utraque ripa possideat: ut ff. de flumin. l. fi. not. inst. de re. div. §. littorum quoque usus, flumina non navigabilia non sunt populi, sed imperij: ut not. in l. quo minus, ff. de flum. ideo non potest concedi licentia per populum ut ibi ædificetur molendinum, nec aliud ædificium, si per illud impeditur navigatio: ut not. Bal. super rubr. dict. de re. div. est tamen notandum, quòd alveus, & locus aquæ, & flumen sunt de territorio illius populi, quia sunt intra ter-

Ley V. Qué es lo que se debe guardar quando dos tienen una pared de consuno, e uno quisiere edificar.

SI dos homes hobieren alguna cosa de consuno, y el uno

ritorium: ar. ff. de flum. l. 1. §. si insula, in fi. sed hoc procedit quantum ad jurisdictionem, non quantum ad proprietatem, nam ista sunt diversa: ut not. inst. de re. div. §. 1. Item nota, quòd proprium flumen est eatenus quatenus in suo ingreditur, quòd non semper fluit, ut sunt gurgites, & quædam fossata quæ causam continuam non habent, quæ enim sæpè arescunt publica non sunt: ut not. ff. de re. div. l. nemo, & cum publicum flumen est principis, ut suprà liquet, nemo potest privata auctoritate ædificare clusam, molendinum, vel aliquid aliud, nec ut sibi prosit, nec ut alij obsit, quia lex prohibet: de pactis, l. jurisgentium, §. item si paciscatur, & ff. de flum. l. 1. & ne quid in loco publico, l. 1. Item nota, quòd id quòd fit in publico ante factum, quilibet potest prohibere, sed post factum non potest destruere, quia qui fecit est in possessione postquam fecit, undè oportet tunc recurrere ad interdicta prout formata sunt à prætore, tam in agendo, quàm in excipiendo: ff. de flum. l. 1. §. Labeo. Flumen enim publicum est omne flumen quòd perpetuo currit: ut l. 1. §. flumen, ff. de flum. & tunc ei qui habet molendinum legitimè alius non potest aquam impediendo lucrum auferre, etiamsi faciat ut sibi prosit: ut l. 2. §. merito, ff. ne quid in loco publico, nam qui plus æquo sibi vult prodesse, dicitur injuriam alteri facere propter excessum modici. Unum tamen nota, quòd quis non potest præscribere jus habendi molendinum in flumine publico, quia jura publica omnium populorum non possunt præscribi: ff. de usucap. l. fi. quòd est verum longo tempore, sed si non stat memoria loco privilegij habetur: ff. de aqua quot. l. hoc jure, §. ductus aquæ imò triginti anni sufficiunt secundum Jo. ut not. inst. de re. div. §. 1. in vers. Item, possunt præscribere quòd nullus possit habere molendinum nisi ego, & posteri mei: